

NORGES HØYESTERETT

Den 15. januar 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Bergh og Sæther i

HR-2025-82-U, (sak nr. 24-187996STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A

(advokat Sidra Sahar Bhatti)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

DOM OG KJENNELSE :

- (1) Saken gjelder anke over kjennelse som avviste en anke over bevisvurderingen under skyldspørsmålet, jf. straffeprosessloven § 336. Spørsmålet er om siktede hadde unnveket. Også dom om straffutmålingen som ble avsagt etter at ankeforhandlingen ble gjennomført i siktedes fravær, er påanket.
- (2) Ved Oslo tingretts dom 9. juli 2023 ble A dømt for overtredelse av straffeloven § 231 første ledd og straffeloven § 232 første ledd, jf. § 231 første ledd, til fengsel i to år og to måneder. Det ble gjort fradrag for 66 dager utholdt varetekt.
- (3) A anket bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. I Borgarting lagmannsretts beslutning 5. desember 2023 ble anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet henvist til ankebehandling. Anken over straffutmålingen ble stilt i bero i medhold av straffeprosessloven § 326.
- (4) Ankeforhandlingen i lagmannsretten ble berammet til 10.–13. september 2024. Ved ankeforhandlingens start møtte ikke siktede. Han var ikke lovlig stevnet, men lagmannsretten kom til at den manglende stevningen skyldtes at tiltalte hadde unnveket. I Borgarting lagmannsretts kjennelse 10. september 2024 ble tiltaltes bevisanke derfor avvist i medhold av straffeprosessloven § 336 første ledd andre punktum. I beslutning 10. september 2024 ble tiltaltes subsidiære anke over straffutmålingen fremmet i hans fravær i medhold av straffeprosessloven § 336 tredje ledd.
- (5) I Borgarting lagmannsretts dom 16. september 2024 ble straffen satt til fengsel i to år. Det ble gjort fradrag for 66 dager utholdt varetekt.
- (6) A har anket lagmannsrettens dom og kjennelse. Når det gjelder kjennelsen, er det gjort gjeldende at A ikke unndro seg forkynning av stevningen, og at vilkårene for å avvise anken

over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet derfor ikke var oppfylt. Etter rettspraksis skal det «atskillig til» for å fastslå at siktede har unnveket. Lagmannsretten har lagt terskelen for lavt.

- (7) Det er også gjort gjeldende at dommen av andre grunner må oppheves, subsidiært endres, uten at det er nødvendig å gå inn på dem her.
- (8) *Påtalemyndigheten* har inngitt merknader. Det er gjort gjeldende at det ikke foreligger feil ved lagmannsrettens kjennelse om å avvise anken over bevisvurderingen under skyldspørsmålet.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at kjennelsen om å avvise siktedes anke over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet kan påankes selv om det er avsagt dom i saken, jf. HR-2019-556 avsnitt 19. Utvalget bemerker videre at kjennelsen er avsagt av lagmannsretten som første instans, og utvalget har derfor full kompetanse.
- (10) Etter straffeprosessloven § 336 første ledd andre punktum skal siktedes anke over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet avvises dersom «stevning ikke har kunnet forkynnes for ham fordi han er unnveket». Spørsmålet er om dette vilkåret er oppfylt. Som også lagmannsretten riktig har tatt som utgangspunkt, skal det atskillig til for å anse en person som unnveket, jf. Rt-2006-318 avsnitt 17.
- (11) Ankeutvalget er kommet til at dette strenge kravet ikke er oppfylt i dette tilfellet.
- (12) Det fremgår av stevnevitnets logg at stevningen ble sendt siktede på Digipost 16. april 2024. Denne meldingen ble ikke åpnet. Ingen ytterligere aktivitet er loggført før den 6. september 2024, fire dager før ankeforhandlingen 10. september. Siktede ble da forsøkt oppringt, men man kom rett til telefonsvareren. Stevnevitnet besøkte hans hjemmeadresse, men ingen åpnet døren. Ny telefonoppringning og hjemmebesøk ble forsøkt 8. september med samme resultat.
- (13) Det er på det rene at siktede gjennom sin forsvarer i april 2024 var gjort kjent med tidspunktet for ankeforhandlingen, og med at han ville få innkalling av politiet. Han har også opplyst at han var bortreist forut for ankeforhandlingen, altså da stevningen ble forsøkt forkynt. Når det i den lange perioden fra april 2024 og til rett før ankeforhandlingen ikke skjedde noen forsøk på forkynning eller på å komme i kontakt med siktede på annen måte, er det likevel etter ankeutvalgets syn ikke grunnlag for å konstatere at han har holdt seg unna i den hensikt å unngå å bli stevnet.
- (14) Lagmannsrettens avvisningskjennelse må etter dette oppheves.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.
- (16) Ankeutvalget finner det videre enstemmig klart at også lagmannsrettens dom med ankeforhandling dermed må oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a, jf. straffeprosessloven § 347.

S L U T N I N G I K J E N N E L S E :

Lagmannsrettens avvisningskjennelse 10. september 2024 oppheves.

S L U T N I N G I D O M :

Lagmannsrettens dom 16. september 2024 med ankeforhandling oppheves.

Espen Bergh
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)